

KIÁLTO SZÓ

TARTALOM

László Dezső: A kohó. — IGY SZÓL AZ ÚR. Nagy Ödön: Szántsatok új ugart. — Nagy Géza: Visszapillantás. — Hegyi István: A Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület munkája. — EGYETEMI ÉLET. Kolozsvári Zoltán: A cluji egyetem orvosi fakultása. Balogh László: Irodalom és bölcsészeti fakultás. Máthé András: Baglyok a cluji egyetemen. Kis László: Néhány adat a jogi fakultásról. SZEMLE. Juhász István: Az „Apollo“ tanulságai. A Román Ifjúság Nevelési Hivatala felállításáról és szervezetéről szóló törvény főbb rendelkezései. Kárász József: Magyar Ut. — Nagy Ferenc, A. L., Sass Kálmán: Hozzászólások a „Nyílt levél“-hez. Tőkés J.: „Noi“. — Ts.: Kovács Dezső. — HIREINK.

KEZELTI: DR. TAVASZYSÁNDOR

1935

MEGJELENT!

MEGJELENT!

A „KIÁLTÓ SZÓ“ könyveinek 3-ik száma:

SZÓRVÁNYAINKRÓL

Irták: Földes K., Gergely F., Horváth J., Kovács P., Sass K. és Szigethy B.

ÁRA 28 LEI.

UJBÓL KAPHATÓ!

UJBÓL KAPHATÓ!

DISZITSÜK FEL LAKÁSUNKAT

művészies kivitelű, kalotaszegi mintázatokkal ellátott, kemény fából készült, bibliai mondásokkal ellátott falitáblákkal. — Egyelőre:

„Kiáltásom halld meg Isten“ és „Áldjad én lelkem az Urat“ felirattal ellátott, falra függeszthető táblák kaphatók.

ÁRA DARABONKÉNT 18 LEI.

ISTEN ÉS KENYÉR

Barth Károly, Brunner Emil és Thurneysen Ede válogatott egyházi beszédei. Fordította: Dávid Gyula ref. lelkész. — Ennek a külsejében is szép kiállításu könyvnek az ára, mely a dialektikai theologia világszerte ismert három képviselőjének 27 prédikációját és 2 bibliamagyarázatát adja nagyszerűen sikerült magyar fordításban — **120 lei.**

MEGJELENT!

MEGJELENT!

REFORMÁTUSOK A KÁRPÁTOKON TUL

Irták: Dr. Dávid György és Nagy Zoltán.

ÁRA 10 LEI.

Megrendelhetők az Ifjú Erdély kiadóhivatalában.

KIÁLTÓ SZÓ

Szerkeszti: DR. TAVASZY SÁNDOR. // Főmunkatársak: LÁSZLÓ DEZSŐ, BIRÓ SÁNDOR

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, CALEA VICTORIEI 38. SZÁM.

Kéziratok, előfizetési díjak ide küldendők. — Előfizetési díja félévre 50 Lei, egész évre 100 Lei.

IX. ÉVFOLYAM

1935. JULIUS 1.

7. SZÁM

A KOHÓ.

A cím nem a vasolvasztó telep központját jelenti, hanem a mai ifjúság képét egyetlen szóban foglalja össze. Évekkel ezelőtt ezzel a címmel indult egy budapesti ifjúsági folyóirat.

Az erdélyi magyar főiskolás ifjúság kohóban ég és ebből a kohóból nem úgy kerül ki, ahogy oda bedobattott.

Minden évben új és új lángok gyultak fel ifjúságunk körül. Tavaly a főiskolás számban éppen erről a húsz esztendő tűzről irtam. Mi égési ma ifjúságunk egész világát? Mi az ifjúság legnagyobb kérdése?

Mindinkább úgy néz ki a helyzetünk, hogy ifjúságunknak egyre jobban éledő nemzeti kizárólagossággal kell a harcot felvennie. Ennek a nemzeti kizárólagosságnak a lángjai annál izzóbbak, minél inkább a hivatás felé halad a fiatal tanult ember. Az egyetem még nem üz velünk szemben nemzeti politikát, jelek erre nézve csak itt-ott látszanak egészen elvétve, az élethivatásoknak azonban javarészt lezárja előttiink az az etnikai eredet, mellyel Isten teremtett minket. Az új nemzeti állam alig egy-két tanult embernek fog megélhetést biztosítani. Évekkel ezelőtt azon sirtunk, hogy nincsen utánpótlása az erdélyi magyar intelligenciának, most azon kell aggodalmaskodnunk, hogy nem tudjuk a nagyszámban végző magyar egyetemi hallgatókat kenyérhez juttatni. Fiatal intelligenciánk szakképzettségében, indulat helyességében nincs hiány, azonban felmérhetetlen nehézséget képez az új végzetek elhelyezkedésének kérdése. Ez a kérdés sem megoldhatatlan és azonnal megoldódik, míhelyt komolyan meg akarjuk oldani. Szervezetlenségünk éppen ezen a ponton látszik meg a legvilágosabban. Kellő szervezettség mellett az erdélyi magyarság több fiatal tanult ember tudna elhelyezni a legkülönbözőbb pályákon, mint amennyi ma van az egyetemen és többet is kellene elhelyeznie, mert többre van szükségünk számarányunkhoz képest. A nemzeti kizárólagosság egyik oldalon és a mi szervezetlenségünk a másik oldalon ez a kettős

láng, ami mint egy izzó tűz veszi körül a mai egyetemi hallgatósdágot.

Mi izzik ki abból az ifjúsági tömegeből, amelyek felkerül a főiskolás élet kohójába? A kohóba került ásványdaraboknak kis mennyisége válik valóban értékes és használható ércé. A kohó munkájának eredményére nem a tűzből kikerülő salak, hanem a tűzet kiállott tiszta vasérc a jellemző. Ha az ifjúság életében mutatkozó értékeket vizsgáljuk, mindig a legértékesebb eredményekre kell néznünk.

Az erdélyi főiskolás ifjúság első nagy értékét abban látom, hogy új érdeklődési területet nyitott meg az erdélyi magyarság előtt. Az erdélyi öntudatosodás első vonalában kétségkívül az erdélyi irodalom állott. Az erdélyi lét nagy kérdései itt vetődtek fel és találtak művészi választ. Ez az irodalom ébresztett. Erdélyiségünk felújításával ideköltött az erdélyi röghöz, felújította azt a szellemet, amely mellett az itteni magyarság magyarsága teljes kifejezésével úgy élhet együtt az itt élő többi népekkel, hogy ezzel a magatartásával nem vidékies eltokozódás, de egyetemes európai szellem hordozója lehet. Az erdélyi irodalom olyan mértékben érték és erő, amilyen mértékben ezt a szellemet képviselni tudja.

Az ifjúsági élet az erdélyi öntudatosodás új gyűrűjét jelentette. Rámutatott a konkrét erdélyi helyzetre, annak nagy külső szükségére. Mig a hivatalos erdélyi irodalomban különösen kezdeti fokán az erdélyi élet fizikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásai alig nyertek kifejezést, az ifjúság új öntudatosodása nem szépirodalommal, hanem szociológiával, falu tanulmányozással, szervezkedési kérdésekkel indult. Ezt korán észrevették az erdélyi élet vezetői. Ebből nem annyira elismerés, mint inkább gáncs támadt a fiatalság mozgalmaival szemben. Mai napig is, különösen az irodalmi élet berkeiben nem nagyon közszeretetlenül állók azok a mozgalmak és egyének, akik az ifjúsági életet ebben a vonalban akarták és akarják tovább vinni.

Érdekes jelenség, hogy az egyházakon belüli mozgalmak éppen úgy hatása alá kerültek ennek a keresésének, mint az egyházakon kívüliek, ahonnan ezek a gondolatok kiindultak. Az irodalom az erdélyi gondolathoz, az ifjúság Erdélyhez magához és az erdélyi feladatokhoz jutott közelebb.*

Ez a két oldal: a gondolat és a feladatokkal teli valóság, nem ellentéte, hanem kiegészítése egymásnak. Akik ezt ellentétnek akarják feltüntetni és akik ebből felesleges ellenségeskedést akarnak kovácsolni, azoknak féltetni valójuk van, akár az irodalom, akár az ifjúsági élet vonalán állanak is.

A felvázolt két vonalnak egymás figyelmeztetéseiére állandóan szüksége van. A kettőnek együtt kell haladnia és mindkettőnek önmagán túl kell jutnia. Ezt azért hangsúlyozom, mert a kísértés fent áll, hogy bálványként állítjuk saját létünket magunk elé. Közelebb kell jutnunk Erdélyhez és minél tudatosabban kell tényleges tettekkel szolgálnunk itteni létünk érdekeit.

Az utóbbi időben, amelyen mértékben nőnek újabb gondjaink, olyan mértékben indul meg az itteni érdekektől való eltávolodás. Az egyetemes magyar kulturális szempont hangoztatásáért, Erdélyben nem létünk gyökerét, hanem a magyar szellem egyik megnyilatkozási területét látjuk. A nagy magyarság szellemi egységéhez való ilyen odafordulás, erőt jelenthet abban az esetben, ha nem egyéni egzisztenciánk Magyarországra való átmentéséért, hanem valóban az erdélyi magyar szellemi élet meggazdagításáért végezzük. Az irodalomnál sajnós azt lehet látni, hogy újabban első sorban Magyarországra tette át gazdasági alapjait, ma az erdélyi könyvnek jó piac Budapest. Ezzel az üzleti érdekekkel azonban együtt járhat az a kísértés, hogy gondolataink élet nem Erdély, hanem Magyarország felé hegyezzük.

Az ifjúsági élet eddigi útja az erdélyi gyökerek és feladatok felé való utalását jelentette. Az erdélyi helyzet ismerésétől az erdélyi feladatok vállalásáig egyenes vonalban haladt előre különösen a református főiskolás ifjúság. További haladtságban és kialakultságban ezen az úton kell előremennie. Haladtságban figyelnie kell mindenképp Isten Igéjére, de nem szabad amellet elhanyagolnia az erdélyi magyar kulturális élet egyetlen vonatkozásának a figyelmeztetéseit sem. Erre eddig is mindig az élet kérdéseivel nézett az ifjúság. Második nagy idői forrásának az átértékelt történelemnek kell lennie. Ezeket a figyelmeztetéseket mindig szem előtt tartotta az ifjúság, amelyik ebben a lapban ma szóhoz jut és mi hiszünk abban, hogy ezekhez a hagyományokhoz mindig hű is marad.

A kohóban égő ifjúság sok tagját és sok gondolatát elégeti a szörnyű tűz, de a salak mellett kiolvad az új erdélyi magyarság tisztá érce is.

LÁSZLÓ DEZSŐ.

* Ezeket a gondolatokat dr. Jancsó Béla az Erdélyi Fialok 1935. nyári számában részletesebben is kifejti.

„IGY SZÓL AZ ÚR“

Szántások új ugart.

Jeremiás könyve: 4. 3. v.
„Mert azt mondja az Úr Juda és Jeruzsálem férfiai: Szántások magatoknak új ugart és ne vessetek tövtek közé!“

Nagyon időszerű intés az erdélyi magyarság számára. Amikor Jeremiás a korabeli zsidóság fülébe kiáltotta ezt az ébresztő felhívást, népe a fogság előtt állott. Tele volt bűnnel és nyomorúsággal. A prófétának fájt, hogy a választott népnek fogságba kell hurcoltatnia és nyomorúttul kell szenvednie bűne miatt. Tudta, hogy a zsidó nemzet megmaradásának és dicsőséges életének a megtérés, az eddigi életnek a teljes megváltoztatása a feltétele. „Szántások új ugart“, változzatok meg!

Az erdélyi magyarság ugyanilyen helyzetben van. (Itt nem politikai, hanem lelki állapotára gondolok.) Összetörve, bűnben fetregve eseng a szabadulásért. A prófétai szó tehát nekünk is szól: „Szántások új ugart.“

Tény az, hogy mégsem szántunk új ugart s továbbra is a magyar föld régi tövisei közé vetünk, mik elfojtják az isteni élet égre törő virágait. A legtöbb józan ember belátja népünk, önmagunk hibáit, úgymint: osztálygyűlöletét, műveletlenségét, szervezetlenségét, tunyaságát, hitnélküliségét stb.; vannak, akik szép könyveket irnak ezekről a nyavalyákról, — sőt híresek is lesznek ezáltal — de azért az életfolytatás semmiben sem változik meg, a lelki átalakulás nem következik be, továbbra is tövisek közé vetünk.

A magyar értelmiségi ifjúsághoz is szól ez az Ige. Elődeinket, előtűntek való évjártatok tagjait gyakran részesítjük szigorú bírálatban. Észrevesszük, — hiszen nagyon könnyű észrevenni — képtelenségüket, megalkuvásukat, hitetlenségüket stb. És ez egészen természetes jelenség is. De ennél tovább nem is megyünk. Kárhoztatjuk őket, hogy a régi ugarba vetnek és nem forgatják meg a magyar földet, de — magunk is tövisek közé vetünk.

Gyakran szoktunk egymásközt arra hivatkozni, hogy a háború után felnőtt u. n. kisebbségi ifjúság becsületesebb, képzetesebb és rátermettebb az új sorsba került nép vezetésére, mint az előző nemzedék, mely talán nem is érzi magát az új helyzetben. Szó sincs róla! Mi is olyanok vagyunk, mint apáink. Hozzá még tudatlanabbak is! Megcsaljuk és ámitjuk magunkat, azt vélvén, hogy új és apáinkénál egészségesebb életet kezdünk és hogy új vérkeringést hozunk széthullani kezdő népünk életébe. Hiszen apáink békebeli és úri-cifra bűnei nálunk is virágoznak. Talán csak nem olyan

dúsan, mint a háború előtt. Esetleg az téveszt meg minket, hogy a régi bűnök néha új alakban jelennek meg.

Tehát nekünk is szól a belső megújulni akarásra készítő felhívás. Jeremiás szavát a korabeli zsidóság nem hallgatta meg s ha meghallgatta, nem hitt a jövődőlésnek és — elpusztult. A büszke zsidó királyságok és a nép szemefénye: a jeruzsálemi templom megszűntek, elpusztultak. A keménynyakú és magá-

ban bízó nép szétszóratott, vagy pedig nyomorult fogságba került.

A kisebbségi magyarság számára is a mai nehézségek még nem jelentik a véget. A vég: a szétszóratás és teljes megsemmisülés a jövő méhében pihen, de az biztosan bekövetkezik, ha tovább is így megy.

Bár sikertülne szakítani a régi bűnökkel, hogy új történelmünket Isten felszántott és tövisektől tiszta földjébe vessük el. *Nagy Ödön.*

Visszapillantás.

Ebben az évben újra sokat irtak és beszéltek arról, hogy mint gondolkozik, érez, készül az életre az ifjúság. Akárcsak Jónahány eszendővel ezelőtt, népünknek a nagy változásokat követő ernyedtségéből való ébredésekor. Az elhangzott szavak, gondolatok szinte kivétel nélkül az egyetemes erdélyi magyar ifjúságról, vagy annak nevében, vagy hozzá intézve hangzottak el. Egy sereg új és talán még több felújított gondolat, követelmény szegződött ifjúságunk mellé. Az alábbi pár sor nem újabb gondolatokat, követelményeket akar felvetni. Szeretne rávilágítani az erdélyi ifjúság egy adott csoportjának ezévi életén keresztül azokra a gondolatokra és követelményekre, melyek nemcsak elhangzottak, hanem termékenyítően hatottak — néha minden különösebb hangoztatás nélkül is — az erdélyi főiskolás ifjúság életében. Ez a bizonyos adott csoport a protestáns főiskolás ifjúságnak az a része, mely külső és belső közösségben élte, küzdötte át a most elmúlt évet.

*

Ennek az ifjúsági közösségnek az életét szemlélve azt lehet mondani, hogy az elmúlt évet a gyakorlatiasságra, rendszeres munkára való törekvés jellemzi, a közösségi és egyéni vonatkozásban egyaránt. Közösségi vonatkozásban szüntelenül élt az a meggyőződés, hogy a munka eredményessége részben csakis úgy biztosítható, ha az ifjúságnak minél szélesebb rétegei vonódnak bele a közösség életébe és ott lehetőleg mindenki megtalálja a neki megfelelő munkaterületet. Ez sikerült is. Kezdetben volt néhány tömegmegmozdulás féle jelenség. De a tömegből kiválasztódott, meglehetősen hamar megtalálták a megfelelő munkaköröket. Ennek az lett a következménye, hogy az eddig inkább csak névleg létező munkakörök egyszerre határozottabb alakot és tartalmat nyertek. És szinte észrevétlenül valósult meg végre a hit, értelem, test és szolgálat négyes munkatere.

Az egész világot, a közvetlen körülöttünk élő népeket és a magyar ifjúságot átható nemzeti, vagy ahogy a mostani köztudatban él népi gondolat ennek a közösségnek az életére, gondolatvilágára, munkájára is rányomta bélyegét... Voltak, akik aggódtak, hogy mint annyi felé,

a közösség életében is bálvánnyá válik a nép. Bálvánnyá nem vált és nem válhatott. Az Ige fényénél való szüntelen örökös és őszinte leszámolás útját állotta a céltalan népiesítésnek. A népnek világszerte testiségen, véren alapuló meghatározásán túl sikerült megtalálni az erkölcsi nép fogalmát. A nép mint erkölcsi fogalom komoly munkára, szolgálatra való elhivatást, Isten előtt való teljes felelősséget jelent. A nép fogalmának ilyen értelmezése folytán a közösség életében megnyilvánuló nemzeti szellem nem vezetett az Evangéliummal való meghasonlásra. Ha eleinte túltengeni is látszott, utóbb leszűrődve, kitisztulva forrt egységbe a közösség lelki tényezőivel és lett biztos útmutató a gyakorlati munkák, égető feladatok távoli célok, akadályok és új megoldási lehetőségek felismerésében.

A végzett munka részleteire, ismertetésére nem e pár sor van hivatva. Itt csak azt kell hangsúlyoznunk, hogy az egész év munkájának eredményessége az Isten előtt való felelősség állandóan élő hatásának köszönhető. Az Isten előtt való teljes felelősség önmagunkért, egyházunkért, népünkért, a közöltünk lakó népekért és az egész világért — volt az az erő, mely az egyének céljait, tevékenységét, érdekeit összhangba tudta hozni a közelebbi kis és a távolabbi közösségnek céljaival, életműködésével, feladataival.

Az egyéni élet távolabbi összefüggésének tudata munkára, áldozatokra kényszerített mindenkit. A közösség munkájának kibővült és megtartalmasodott keretei mindenkinek lehetőséget adtak e munkára. Egyénileg pedig egyre határozottabban jelentkezik mindenkiben a vágy, hogy lelkiileg tudományosan, sőt testileg is minél alaposabban készüljön fel élethivatása betöltésére.

Körülbelül ezekben foglalható össze ennek az ifjúsági munkaközösségnek ezévi belső élete. És ha nem is teljes mértékben, mégis nagy általánosságban, ugyanezt a belső képet kapjuk az erdélyi főiskolás ifjúság hasonló természetű lelki és munkaközösségről is.

Az év munkájával való számotvetés után nem lehet megállni. Ifjúságunk élete hú tükre kisebbségi sorban élő népünk életének. Még

mindig igen hű tükre. Sok benne a kapkodás, a tájékozatlanság, tervszerűtlenség, féltékenység. De annál kevesebb az önbizalom, kitartás, harcra-készség. Megmagyarázható, de nem megengedhető. Nem halálra, hanem életre vagyunk hivatva.

Nem szabad megpihennünk egy pillanatra sem. Az Isten előtt való felelősség tudatát nem elég magunkban hordozni. Tovább kell adnunk,

hogy át meg átjárja népünk minden tagját, minden közösségét. Cél, értelmet, lendületet kell adnunk népünk életének. Egyéneiben rá kell ébresztenünk hivatásának önmaga és mások iránt felelősségének tudatára és ez végre külsőleg és belsőleg megteremti majd népünk egységét és alkalmasabbá teszi azoknak a feladatoknak végrehajtására, melyeket Isten egyenesen reábizott.

Nagy Géza.

A Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület munkája.

Beszámolót készíteni egy olyan munkáról, amely sem elkezdésében, sem eredményében nem teljesen az embertől függ, azzal a veszedelemmel jár, hogy hiányos és egyoldalú lesz. Az I. K. E. munkáját éppen ez a két vonás jellemzi s ezért az arról való beszámoló is a hiányosság és egyoldalúság hibáját viseli magán.

Létének gyökerét nem önmagában bírja, hanem az Úr Istennek mostani helyzetünkben éppen hozzánk szóló üzenete, parancsa hozta létre. Nem emberi kezdeményezés s éppen ezért nem is emberi érdekeket szolgál. Az Úr Isten akarata hívta életre, mégpedig azzal a kikerülhetetlen és elodázhatatlan paranccsal, hogy az erdélyi református ifjúság, közelebbről a főiskolás ifjúság körében felelősségérzetet és hivatástudatot ébresztő munkát végezzen egyedül az Ő országának érdekében.

Az I. K. E. nemcsak létében nem önálló, hanem munkájának eredményessége is a Szentlélek hatalmának erejétől függ. Ezért azt a munkát, amit a főiskolás I. K. E. végzett ebben az évben, vagy akármelyik más évben, emberileg pontosan felmutatni és elbírálni nem lehet. Mi csupán azt tehetjük, hogy Isten ítélete alatt állva, a teljesség hiányának vádját vállalva, próbáljuk meg az I. K. E. ez évi munkájának mérlegét felállítani.

A végzett munkáról általában megállapíthatjuk, két irányú volt. Egyfelől befelé irányult: a tagok önevelése, lelki, szellemi és testi életének ápolása. A másik, a kifelé irányuló munka az elsőnek mintegy kiegészítője: a szolgálati munka.

Az egész munkára nézve meghatározó és központi jellegűek: a *bibliköri* összejövetelek. Hetente egyszer, péntek napon tartottuk. A 110 rendes tagból 50–60 tag rendszeren látogatta. Három csoportba voltunk besorolva. A beszélgetésekben az jutoit kifejezésre, hogy mind többen és többen figyelnek fel Istennek személyes üzenetére és mind többen és többen teszik ezt az üzenetet életük programmjává.

Az ifjúság szellemi, kulturális nevelését szolgálták a *vasárnap délutáni összejövetelek*, az u. n. nótadélutánok. Állandó programmszám volt a magyar népdalok és népballadák tanulása és éneklése. Ennek jelentősége nem csupán abban van, hogy megismerkedtünk, közelebb jutottunk ősi kulturánk legrégebb gyökerü, zamatos és éppen ezért legsajátosabb részével, hanem abban is, hogy a közösségi érzést növelte bennünk. Ezeknek a délutánoknak programját előadók és ezt követő hozzászólások tették még jelentősebbé. A látogatók számát 100-ra tehetjük, de ezt a számot más ifjúsági egyesületek tagjainak látogatása még növelte. Itt kell említést tegyünk arról, hogy két ízben találkoztunk a faluval. Karácsony táján a mérai legények és leányok két *betlehemes* játékot mutattak be. Februárban pedig kalotaszegi népszokásokat és legsajátosabb nótáikat ismertették meg velünk.

Az I. K. E. életében páratlan esemény a *tornakör* megszervezése. Míg eddig csak kirándulások állottak a tagok testi nevelésének szolgálatába, a tornakör által egy új, széleskörű alkalom nyílott. Ezt az alkalmat 80 beiratkozott tag szándékozott kihasználni, de a 80 közül csak 40–50 tag vett ténylegesen részt a heti 2 órai összejöveteleken. Ennek a 40–50 tagnak a résztvevő-

sével rendezte meg tornakörünk május hónap végén bemutató tornatinnepejét.

Az I. K. E. másik munkaköre: a *szolgálati munka*. Legnagyobb helyet itt a *szórványgondozás* foglal el. Környékén 8 szórványt gondozott az I. K. E. 8 tagja. Minden vasárnap kimentek a közeli falvakba, hol igehirdetéssel, családok látogatásával, könyvtár létesítéssel, énekeskönyvek, folyóiratok kiosztásával igyekeztek az elhomályosult felekezeti és nemzeti öntudatot ébresztgetni. Szórványaink helyzetképe szörnyű bűneinkre mutat rá, de áldott alkalomná látszik lenni egyházunk életének felfrissítésében. A regáti szórványgondozás is állandó kérdésünk volt. Legátust küldöttünk Brezoiuba és Ploestibe és 150 drb. könyvvel új könyvtárat alapítottunk. Jelenleg egész csomó terv és feladat megvalósításán dolgoznak egyesületünk megbízottai.

A szórványgondozás mellett az I. K. E. öt tagja által vett részt a cluji *inasgondozás* munkájában. Ime, egy nagyon mély sebünk, amellyel való nemtörődés minden nap veszedelmesebbé válik. Ötszázhatvan református inas vár alapos megszervezésre és keresztyén nevelésben való részesítésre.

A cluji református társadalom által fenntartott *menzának*, ahol 28 főiskolai hallgató kapott minden nap ebédet, az adminisztrációs ügyeit szintén egyesületünk végezte. Itt említendő meg az otthonunk gondozása is, melyről három főiskolai hallgató gondoskodott, kik ezért ingyen lakást kaptak.

Az IKESZO-val való kapcsolatunk megint egyik nagyon fontos feladatunk volt. Ezt a kapcsolatot a Kiáltó Szó egyik számában tett értesítések útján és személyi levelezések útján ápoltuk.

Még egy néhány szót Egyesületünk *számadatáról*. A 650 református főiskolás közül 134 tagja van az I. K. E.-nek, kik közül 99 férfi és 25 nő. Az Egyesület évi bevételeinek összege 28.608 lei, kiadásait pedig 25.278 leit tesznek ki. *Othonunk* a Belvárosi egyházkör által adott szuterén helyiség, mely két szobából áll.

Végül csak annyit akarok megjegyezni, hogy ez a tényeket felmutató beszámoló, hol nyíltan, hol rejtve, egész csomó hiányra, feladatra mutat rá. Ez így is kell legyen, mert ha nem így volna, az azt jelentené, hogy az I. K. E. egy holt egyesület. Mi pedig azzal a reménységgel nézünk a jövőben elélnk tárolt feladatokra, hogy nem a mi erőnk az, amely mindezt megcselekedheti, mi csak eszközei vagyunk a Szentlélek Uristen munkájának, kinek mindenek lehetségesek.

Hegyi István.

Új kiadása Biblia készül Afrika számára, búr nyelven, a vakok írásával, melynek elkészítéséhez kilenc év kell. Az új kiadása Biblia 38 kötetből fog állani, minden kötete 7 cm. vastag lesz.

Dr. Pap Károly és dr. Tankó Béla debreceni egyetemi tanárok gyermekeik esküvője alkalmából száz inségest láttak el meleg ebéddel.

Az erdélyi református egyházkerület területén 419 vasárnapi iskolában 721 vezető irányítása mellett 19.309 növendék nyer vallásos oktatást.

EGYETEMI ÉLET

A cluji egyetem orvosi fakultása.

Örömmel vállaltam el ennek az ismertetésnek a megírását, mert sokszor tapasztaltam intelligens közönségünk tájékozatlanságát a cluji egyetem orvosi fakultásán folyó tudományos és orvosképző munka kérdésében.

Az orvosi fakultáson körülbelül 30 tanszék van, melynek nagyrészt kiváló tudósok és elsőrangú klinikusok töltik be. Többen közülük határozottan európai nivót képviselnek. Tudományos szempontból nagyrészt kiegyenlítő álláspontot foglalnak el a francia és német orvosi iskolák között. De vannak közöttük a szigorú francia iskolának is hívei. A tudományos munka több egyesületben (belgyógyászati, körbonctani, anatómiai, anthropológiai stb.) folyik. Ezeknek az ülésein mindig szívesen látják a diákságot is. Az utóbbi időben több igen kiváló professzorunkat áthelyezték Bukarestbe, ami egyetemünk vidéki jellegével magyarázható.

Az intézetek fölszerelése néhány lényegtelenebb hiányszószóval eltekintve kifogástalannak mondható. Pár évvel ezelőtt az egyetem nehéz anyagi helyzete következtében voltak ugyan kisebb zavarok az anyagellátásban, de újabban ez már nem fordult elő. Szintén a nehéz anyagi helyzetre vezethető vissza a tandíjak oly szigorú behajtása és a kedvezmények nagyfokú leszűkítése. A tandíj minden évfolyamon körülbelül 3500 leí körül van, egész évre, betratást díjtal együtt. Ebből azok, akik az értekezés, illetőleg az évvégi vizsgán magas médiát értek el, kedvezményt kaphatnak (magyar fiúk is).

Az orvosi fakultás hat évből áll. Hatod év után néhány hónap (3-tól 12 hónap, esetleg még több) alatt az abszolvensnek nagyrésze megszerzi a diplomát. A kórhadzi gyakorlat (csélédkönyvezés) II. évtől VI. évig a kurzusok idejére van szétosztva. Tehát a magyarországi rendszerrel ellentétben itt nincs külön gyakorlati év. Minden év végén van 2–6 kötelező vizsga, melyek ha nem sikerülnek, az évet meg kell ismételni. Tehát nincs szigorlati rendszer abban az értelemben, mint Magyarországon.

Az utóbbi időben mind többen és többen követelik (nem alaptalanul) a tanítási rendszer gyakorlatibbá tételét. Ennek hatása alatt több professzorunk nagyon hasznos újításokat vezetett be klinikáján. Nagy hány mutatkozik tankönyvekben. Alig néhány professzor írt rendszeres tankönyvet. Így nagyrészt litografált jegyzetkből és idegen nyelvű, főleg francia könyvekből tanulunk.

A magyar fiúk vizsga eredményeivel teljesen kielégítők. Különösebb elnyomás a magyarok rovására a vizsgákon nem tapasztalható. Általában a magyar orvosjelöltek nagyon szép és komoly munkát végeznek. Az elsőévvégi és félévi vizsgák hirhetté vált rossz vizsgaeredményeivel annak tulajdoníthatók, hogy a dekanátus határozata értelmében az I. évre félévi orvostanhallgatók száma korlátozva van. Éppen ezért a jelentkezők nagy részét (több mint 50%) elbuktatták. Természetes, hogy ezek közt arányosan sok magyar fiú is volt. Azt az elenyészően kevés különbséget, ami a román és magyar fiúk aránylagos eredményeivel közölhető volt a magyar fiúk rovására, teljesen megmagyarázhatjuk a félévi vizsgák nyelvi nehézségeivel.

A magyar orvostanhallgatók száma az 1933–34. iskolai évben 152 volt. Ebből református csak 63, ami, tekintetbe véve, hogy az erdélyi magyarság nagy többségét reformátusok alkotják, nagyon kevés. Általában egész Erdélyben nagy szükség volna magyar orvosokra. Épp ezért az újabb magyar orvostanhallgató kollégákat szeretettel várjuk.

KOLOZSVÁRI ZOLTÁN.

Irodalom és bölcsészeti fakultás.

Az irodalom-filozófiai szakra mondhatjuk azt, hogy nemzetközi, vagy legalább is erdélyközi. Majdnem egyformán lehet hallani a folyosókon román, magyar és német beszédet. A másik jellemvonása a fakultásnak az, hogy ezért még nem volt összeütközés sem a fakultás előjáróságával, sem román egyetemi hallgatókkal. Igaz, hogy a magyar és német nyelvnek a jogosultságát államilag elismerték már akkor, amikor magyar és német tanszéket állított fel az állam és arra magyar, ill. német tanárt hívott meg; ez a hivatalos jog azonban nem bátorítaná a kisebbségi nyelvek létjogosultságát a „folyosón”, ha nem lenne emelkedettebb a fakultás közszelleme. Ugy érzi az ember, hogy ezt a szakot valóban a filozófia uralja.

Ha megnézzük a szemináriumok könyvtárait, ott is tárgyak szerint csoportosítva látjuk a különböző nyelvű könyveket. Egymás mellett állanak a román, német, magyar, francia stb. nyelvű könyvek és az értékeiket nem a nyelv adja, amelyen íratlak, hanem a tudományos anyag, amelyet tartalmaznak.

A fakultás egyes szakjai között szorosabb kapcsolat is van. Pl. a Budapesti Történelmi Szeminárium kiadványait meg lehet találni a Cluji Világtörténelmi Szemináriumában, a Századok-nak teljes évfolyamait a Román Tört. Szem.-ben lehet olvasni. A nehézség az, hogy a csak magyarnyelvű kiadványokat egy kisebbségi egyetemi hallgató kötelező tanulmányozásnál csak akkor tanulhatja, ha az illető professzor tud magyarul és így ismeri a követett munkát.

A sovinizmus, a túlzott nacionalizmus ma az európai nemzeteknek közös betegsége. Ez a sovinizmus nemzetiségi államokban könnyen összeütközésekre vezet s ezek az összeütközések legkönnyebben kirombanhatnak az egyetemeken, ahol különböző fajú még le nem higgadt fiatal emberek vannak együtt. Ennél a pontnál kell dicsérettel megemlékeznünk a filozófiai fakultásról. Itt nincsenek gyűlölködő szemek. Kint a piacon lehet a legizgatottabb antirevizionista tüntetés, az egyetemen román és magyar diák együtt olvassa a románból fordított verseket, vagy a Goga Madách fordítását. A nyelv nem kibélelheti az értékeit annak, ami szép és igaz. Ennek a belátásnak a sikere nemcsak az ifjúságtól függ. Az ifjúság, még az egyetem diákjai is könnyen hajlítható, befolyásolható. A professzoroktól függ, hogy a diákság tudomány-templomnak nézze-e az egyetemet, vagy szélső nacionalista mozgalmak székházának. A professzorok pedig kevés kivétellel elsősorban tudósok és nem politikusok és éppen mert tudósok, közelebb állanak a kozmopolitizmushoz, mint a sovinizmushoz. Ritkán hangzanak el olyan szavak, amelyek más hazát keresésre szólítják fel a minoritásokat, mert hiszen őket senki sem köti ehhez az országhoz. Ezeket a kijelentéseket azonban jótékonyan ellensúlyozzák a többi tanszék tanárainak előadásai, akik Goethe, Rousseau, a francia forradalom stb. eszméit terjesztik a tudományosság mellett igazi átérzéssel és meggyőződéssel. Szinte lehetetlen, hogy ezek az eszmék, ezeknek az átélése ne emelje ki azokat, akik hallgatják, a párhelyiségek és az utcai tüntetések eszmeköréből.

Román diákoknak és professzoroknak egy érthető és jogos kívánságuk van: az állam, az egyetem hivatalos nyelvét tudni kell. Ha ennek a kívánságnak valaki nem felel meg, mindig valami ellenérzést, elkedvetlenedést vált ki a legjobb indulatu professzorból vagy diákból is. Ez érthető is, hiszen az egyetemet, mint egy határozott kulturális egységet kell felfogni, amelynek minden egyes tagját — bármilyen tárgyat és nyelvet tanulmányoz is — az egyetem hivatalos nyelve kapcsolja össze. Ez az elkedvetlenedés többféleképpen jelentkezhetik: a jóindulatu figyelmeztetéstől a kigunyoltság vagy felháborodásig, de el kell ismernünk azt, hogy bizonyos fokig indokolt.

Ez a természetes követelmény ott válik ránk nézve visszatetszővé, ahol túlzásba megy. Amikor nem azt várják a kisebbségi diáktól, hogy tudjon románul, hanem azt, hogy nagyon jól tudjon, annyira jól, mint egy ro-

mán nyelvvél és irodalommal foglalkozó született román. Ez is előfordul néha, de ritkán. Néhány egyetemi év után az az érzése az embernek, hogy irodalmi és kulturális kapcsolatok után létre fog jönni egy olyan fajok közötti kapcsolat, amelynek csak addig vannak nacionalista célkitűzései, ameddig nem ütközik más fajok életakarásába, közös céljuk pedig az országnak, vagy szorosabban Erdélynek boldogítása. BALOGH LÁSZLÓ.

Baglyok a clujji egyetemen.

A természettudományok öreg madara külön kis világot őriz a tudományok nagy háztartásában. Hideg, élettelen világ ez kívülről nézve: a virág nem virág, ha szárra, szilomra, porzóra szedi szét a botanika; a legszébb arabló sem egyéb itt, mint a patások egyik képviselője; az élet bázisát, a napfényt, elektromágneses rezgésre szinteleníti az elméleti fizika, — a matematika szó pusztá emittésére is megborzad a jámbor laikus, akinek ebből az elvont, de csodálatosan szép tudományból néhány négyesnél s megszámlálhatatlan mennyiségű keresésnél többet nem jutott a szűkmarkú sors.

Pedig nincs előbb világ ennél. Aki le tud hatolni szakja tulajdonképpen lelkéig, az a legnagyobb élő valóságot: Istent érzi meg az „élettelen” tudomány által feltárt csodálatos rendszer és törvénykomplexum mögött.

S itt von a clujji természettudományi fakultás egyik gyöngye pontja. Tanáraink készütsége, az előadott és megkövetelt anyag szempontjából kétségtelenül az ország legnívósabb természettudományi fakultása. Viszont éppen e nivó fenntartására való törekvés elveszi az időt és alkalmat a professzortól s nem tudja az előadott tárgyat szervesen beilleszteni a természettudomány nagy rendszerébe, hogy így a lételek is hasson, ne csak a pusztá észre. Pedig valahogy úgy van, hogy az anyag-tudás akkor nemessélik tudományá a hallgató számára, amikor a tárgy lelke, mely önmagában szervesen, a nagy rendszer élő szervezetébe beállítva, attól életet nyer s így a tanulmányozó lelkét, amely élő, szerves valóság, megtermékenyítheti.

A többé-kevésbé fejlődésben levő tárgyak professzorai igyekeznek lépést tartani a fejlődéssel s az elért újabb eredményekről, vázlatosan, felvilágosítják a hallgatókat. Már amelyik tárgynál ez egyáltalán lehetséges. Mert tudni kell azt, hogy ma már az egyetem nem képes a természettudományok fejlődési útján a jelenkorig vinni a hallgatót, bármennyire is a legmagasabb fokú iskola, — legfőnnebb hézagos izeltőt tud adni az utolsó években elért eredményekről. Elég itt az elméleti fizikára utalni. Ez a fiatal, de hatalmas lendülettel fejlődő tudomány szolgál a jelenben a legtöbb megelégedéssel elannyira, hogy egyes részeinek (fénytan, elektromosság, stb.) teljes megismerésére is alig elegendőes már egy emberélet. Felső határai már egybefolyának a modern kémia felső határaival, — saját területén belül pedig a különálló részek közötti válaszfalakat lassan lerombolja úgy, hogy hovatovább a fény-, elektromosság- és mágnesség tan egyetlen fejezete lesz az elméleti fizikának.

A matematika csaknem teljesen megállott: a már meghódított területen belül próbálja kihasználni a lehetőségeket, speciálisan: az elméleti fizika által kihozott differenciálegyenletek megoldásával bajlódik, kevés eredménnyel. Bár megállott a fejlődésben, egy olyan jól-készült professzori kar, mint a clujji, sem képes négy év alatt többet adni át a hallgatóknak, mint egy gerincet s azt is csak a múlt század második feléig.

Az aránylag magas tudományos nivó teszi részben érezhetővé, hogy a tanulmányi előrehaladás lassabb ezen a fakultáson, mint a többiekén. Ez nem azt jelenti, hogy a többi fakultásokon a nivó alacsony, vagy alacsonyabb. Az előrehaladás annyival lassabb itt, amennyivel nehezebb egy exakt tárgyat megtanulni, mint egy nem exaktot. Súlyos nehézségeket okoz még az is, hogy a nemzeti tárgyak tanítása miatt háttérbe kényszerül középiskoláinkban a reális tárgyak tanítása, kevésbé

fejlődik ki diákjainkban a logikus gondolkodás; így mindezt — kissé későn — az egyetemen kell pótolnia a hallgatóknak.

A nemzetiségi kérdés legkevésbé ezen a fakultáson pusztult. Ez áll professzor és kisebbségi hallgató, román és magyar hallgató közti viszonyra egyformán. Elszórt kivételekről van tudomásunk. Ha azonban egyik professzor Gensbe-küldi appealálni az elbukott magyar hallgatót, csak a visszautasítás formáját lehet kifogásolni, mert ugyanaz a professzor a többségi diáknak sem hajlandó engedményeket tenni.

Azok a fiatal magyar tanárok, akiket ez a fakultás bocsátott ki, megviselt idegrendszerük tanuskodása mellett bizonyítják, hogy az oklevélért itt nagyon meg kell dolgozni s hogy a „szerencsét” nem ezen a fakultáson találták ki.

Ezek között van néhány, aki a mi tudományos életünk szempontjából határozottan reményeket jogosít. Egyelőre reakcionárius valamennyi: a megfeszített idegmunka megbosszulta magát, egyik sem hallat magáról.

De eléggé besötétedett már fölöttünk: eljött a baglyok ideje.

Htsszük, hogy felébrednek. MÁTHÉ ANDRÁS.

Néhány adat a jogi fakultásról.

A helybelli egyetem legnépesebb fakultása a jogi kar. A joghallgatók összáma 1800-ra tehető. Ebből körülbelül 35 százalék magyar. Tehát mintegy 600 magyar joghallgató (beleszámítva a jogszigorlókat is) tanul az egyetemen.

Az 1932. áprilsában hozott ügyvédi törvény, valamint a jogi fakultásnak az ősz folyamán életbe léptetett új szabályzata meglehetősen megnehezítette a jogi pálya elvégzését. Az új ügyvédi törvény értelmében az ügyvédi kamarába ügyvédjelöltként csak doktorátussal lehet beiratkozni. Három évi jelöltösködés után ügyvédi vizsgára lehet állani, melynek letétele után önálló ügyvédi gyakorlatot lehet kezdeni. A jogi kar szabályzata szerint a doktorátus megszerzéséhez legalább hat esztendő szükséges, mely után a katonal szolgálatnak is elegendé kell tenni. Ilyenformán a legjobb esetben hét esztendő szükséges ahhoz, hogy valaki beiratkozhatson az ügyvédi kamarába. Hozzáadva a három évi ügyvédjelölti gyakorlati időt, a jogi pálya elvégzése — azok számára, akik 1932. áprilsa után iratkoztak be az egyetemre (a mostani III. évesektől lefelé eső évfolyamok) — legalább tíz esztendő kitarító munkába kerül, amely idő alatt csak az utolsó 3 esztendőben lehet keresetet számítani (mintegy havi 1000—3000 lejre). Pénzben is kifejezve átlag 120—140 ezer lejbe kerül az ügyvédi diploma megszerzése (egy évi kiadásra 20.000 lejt számítottam.)

A helybelli egyetem jogi karának hallgatóit meglehetősen alapos elméleti kiképzésben részesítik, amire azonban feltétlenül szükséges az órák és a szemindriumok rendszeres látogatása. Az ugynevezett „mezei jogászokká válnak” ma már nehezen lehet haladni. Aki azonban anyagi körülmények miatt kénytelenek ezt a tanulási lehetőséget választani, pályájukat csak több évi késéssel tudják elvégezni s felkészütségük is jóval alacsonyabb a fennlévőkkel szemben. Máskülönb is az idén a tanárok nagy része már szigoruan megkövetelte a pontos óralátogatást.

Az ősz folyamán bevezetett tanterv a nagyobb tárgyak anyagát több évre osztotta be, úgyhogy egy-egy tárgy 2—3 alapvizsga tárgyát is képezi, ezenkívül pedig a szigorlatok folyamán is el kell készülni belőle. A négy alapvizsga és a három szigorlat letételével a hallgatók a jogi tudomány óriási területén belül elméleti tudásra tesznek szert. Az egyetem azonban nem adja meg az elméleti tudással anyagos gyakorlati kiképzést, ami a jogászok számára nagy hátrányt jelent. A jogi doktorátus megszerzése után a jogászok a legelémibb gyakorlati dolgokkal sincsenek tisztában, egy egyszerű keresetet sem tudnak megszerkeszteni. Ennek az az óriási hátránya, hogy legalább egy felesztendeig kell teljesen ingyenes ügyvédjelölti gyakorlatot folytatni, amíg fizetéses állást kapnak. Mostanában, hogy igen nagy a gyakor-

lattal rendelkező ügyvédjelöltek száma, az ügyvédek fizetéssel nem alkalmaznak kezdő jelölteket.

A jogi fakultáson a tanárok és hallgatók között semmi kapcsolat nem alakult ki. A tanárok megtartják az órájukat s azután egyáltalán nem találkoznak a hallgatókkal. Igen gyakran megtörténik, hogy egy-egy vizsgára jelentkező a vizsgán látja először a tanárt.

A hallgatók között sincs semmi különösebb viszony. A többségek és kisebbségek között ellenségeskedésről egyáltalán nem lehet szó. Ilyen trányu kilengést sohasem lehet tapasztalni.

A magyar joghallgatók általában minden évben rendeznek szemínáriumot, ahol egymásközt megbeszélnek a fontosabb kérdéseket. Az idén tartott szemínáriumnak nem volt egységes programja. Minden alkalommal a jogi tudomány egy-egy különböző részéből kivett körkérdéssel foglalkoztak. Az utóbbi években nagyon hiányoztak a speciális szemínáriumok, ahol foglalkoztak volna az egy-egy eszmekörhöz tartozó kérdésekkel (szövetkezeti szemínárium stb.).

A jogi pályán az elhelyezkedési lehetőségek meg lehetőségen megcsappantak. Az utolsó években a végzett jogászok, mint jegyzők is elhelyezkedhetnek. A kisebbségek azonban ezen a pályán, ugyszintén a közigazgatás terén elhelyezkedésre nem számíthatnak. Megélhetési lehetőséget ma főleg csak az ügyvédi gyakorlat folytatásában lehet találni. Sok fiatal jogász tudna magának megélhetést biztosítani Erdély gazdasági megszerzésében, ezen a téren azonban csak az igen kiválóak tudnának érvényesülni, óriási kitartással. KIS LÁSZLO.

S Z E M L E

Az „Apollo“ tanulságai.

„Irodalmi és tudományos folyóirat. Feladata a humanista literátorszellem öneszméletének előmozdítása. Célja hármas: a klasszikus antikvitás szolgálat, a magyar antikvitás (főként a magyarországi latinság) kutatása és a középeurópai összehasonlító szellemtudományok megindítása.“

1. Olyan bátor és merész ez a célkitűzés, hogy csak ifjú ember tolla írhatta le. Hangjában, állásfoglalása módjában, magatartása bátorságában kevés újat hoz. Hiszen többé-kevésbé minden ifjú megindulás mutat fel ennyi erélyességet, nagyhanguságot és kizárólagosságot, mint amennyi az Apollo lapjairól szól felénk. És mégis nagy újság az Apollo programja; tényleg megérdemelte azt az elismerést, melyet egész Magyarországon, sőt Középeurópában kivívott. Szembeállást jelent ez a lap a „láz-beteg húszas évek mozgalmával.“ Az ifjúsági megmozdulások ezerfelé ágazó szövedékében, a háború utáni 15 esztendő sok céltalan útkeresésében, ahol minden csoport, sőt minden ember az egymásnak ellentmondó világnézetek, helyesebben világnézeti népszerűsítő kis káték egyeztetésével, megoldásával és megértésével birkózott — ez a lap és az ebben nyomtatott alakot nyerő munka néhány alapvető dolog megszívlelését és termékeny hatását hirdeti. „Húszegyhány éves“ fiatal embereknek olyan csoportját érezzük e lap mögött, akik komolyan feltették a maguk számára a kérdéseket: milyen helyet kell betöltenem?, milyen feladat vár reám?, milyen kötelesség teljesítését várják tőlem? — s e kérdéseken végighaladva minden fellengős problémagyártástól távol, hozzálátnak a nagyon komoly és alapos munkához. Munkavállalásukban a szellemi élet munkásai, a műveltség őrtornyának téglahordói és építői közé lépnek be. Mintegy reakciós mozdulattal hagyva ott az ifjúsági mozgalmakban sajnálatosan üres jelszavakká értékeltelenedett gazdasági, szociális, világnézeti, pedagógiai kérdéseket — fordulnak munkabírásuk minden erejével a tudomány, filozófia, történet és irodalom feladatai felé.

Nem volna nehéz feladat párhuzamot vonni a

magyarországi ifjúság és az erdélyi ifjúság háború utáni útja közli, bár a kettő azonosítása minden esetre igazságtalanság lenne az erdélyi ifjúság eddigi útkeresésével szemben. De azt minden esetre tanulságként vonhatjuk le és példaképpen tüzhajlítjuk ki magunk elé, amit ebben a tekintetben az Apollo tanít: nálunk is szükség van az ifjúság felelősség alapján való munkavállalására, az elhivatás szerinti munkafelosztásra és a tennivalók, feladatok és munkák rendjébe a kulturális és tudományos élet feladatainak a felvételére.

2. A második tanulság, melyet az Apollo eddig megjelent két száma cikkben is, tanulmányokban is elég világosan példáz: a középeurópai sorsvállalás. Talán még két éve sincs, hogy ez a holdvilág-fogalom: Középeurópa a mind sürűbb használat és emlegetés révén komoly tartalmat, jelentést, sőt programot kezd jelenteni a magyarországi magyarság számára. Első hangoztatóitól: Bartók Bélától, Bethlen Istvántól, Szabó Dezsőtől, Németh Lászlótól sokan átvették, az ifjúság széles rétegei visszhangozták mind. Az Apollo pedig az újságírás, szónoklás és napilapitika eslekevényítő medrével szemben a tudomány elmélyítő eszközeivel szolgálja és realizálja. Világosan látja, hogy a „középeurópai sorsvállalás nemzetünknek szigorú önvizsgálatból eredő helyzetérzése“ — de ez nem jelenti, nem jelentheti a középeurópai sorsvállalásnak a pillanatnyi létérdek nivójára való súlyesztését. Mennél mélyrehatóbb és sürgetőbb szükség, annál kevésbé elégségesek a pillanatnyi megoldások, annál inkább kell arra törekedni, hogy a nemzet legmagasabb és legnemesebb szellemi funkciói is ebbe gyökerezzenek. Középeurópa valóságára és létjogosultságára a napi nyomorúságok ébresztettek rá, talán eljutunk oda, hogy magasabb igazolását a belőle születő szellemi és erkölcsi igazság adja meg majd egykor. Erdélyi olvasó Erdélyi szellem nem érzi meg az újságot e célkitűzések, irások és tanulmányok mögött. A tanulság számunkra csak az, hogy nemcsak a mi kisebbségi néptöredékünk látta meg azt, hanem egymás után látják meg mások is azt, amire minket kisebbségi életünk tanított: a tájra egyútvé sodort különböző fajú népek egymásrautaltságát és közösségét.

3. Talán nemcsak a Kialtó Szó református jellegéből következő lapszempon, nemcsak e református főiskolás szám hangjának megfelelő észrevétel az a kételkedés, mellyel az Apollo céljai megvalósítására vezető út felől kételkedünk. Sem „a harmadik humanizmus“ hirdetése, sem a „nemes középeurópai literátor szellem ébresztgetése nem az az alap, amelyen egészséges, új kezdeményezés megállhat. Lehet, hogy a magyarországi ifjúság minden útkeresése, minden közösségi megnyilvánulása elfullt és tényleges szükségképpen lépett föl egy minden közösségtől elforduló, új arisztokratikus magatartású humanizmus keresése. Csodálatos véletlenként esik egybe ez a magatartás a tudományos munkássághoz szükséges „sine ira et studio“ humanista lelkületével és azzal a látszólagos történeti igazsággal, hogy Középeurópában sorsközösségünk nemzeti határok feletti tudatára csak a humanista korok és eszmeáramlatok kiválasztott kevesei jutottak el. Ezek a kérdéseknek a feszegetése messze vezetne. Csak mintegy külön véleményünk és külön útunk leszögezésére állapítjuk meg a következőket. Itt Erdélyben ifjúsági útkeresésünk minden eredménytelenségen túl elvezetett egy pozitív értékig, az Ur Isten előtti felelősség tudatának a kialakításáig. Gondolkozásunknak és tevékenységünknek ez a sarokpontja. Kereshetünk új feladatokat és új témákat, de e kiindulási ponttól nem távozzunk. Az erdélyi nyomorúságok különös erővel húzták ezt alá és mutatták meg, hogy sem a tudományos objektivitás végső elve, sem Középeurópa kibontakozásának az útja nem lehet más, mint az Isten előtti hit. Erről az állásponttól egész természetszerűleg látjuk multunkat is más színben és Középeurópa sokféle kalapáló szíveinek összedobbanását a keresztyénység és reformáció történetében és hatásában kapjuk meg. Vitatható álláspont, de a mi számunkra ez a jelen hitvallása, a mult szemlélete és a jövő reménysége.

Juhász István.

A Román Ifjúság Nevelési Hivatala felállításáról és szervezetéről szóló törvény főbb rendelkezései.

A Román Ifjúság Nevelési Hivatalát (röviden R. I. N. H.) Anghelescu vallás- és közoktatásügyi miniszter kezdeményezésére, az iskolán kívüli nemzeti nevelés elmélyítése céljából a törvényhozó testületek az 1934 május 9-én kihirdetett törvény által létesítették. A román ifjúság nemzeti nevelése a Romániát körülvevő országok ifjúságának neveléséhez hasonlítva, nem kielégítő. Olaszországban a balilák, Magyarországon a Leventék szervezetei már évek óta hasznos munkát végeznek az ifjúság között. A törvény miniszteri indokolása szerint a R. I. N. H. meg kell valósítsa a román ifjúság közt azt a nemzeti nevelést, amit az olasz Balilák és a magyar Leventék már évekkel ezelőtt elértek.

A R. I. N. H. hivatva van támogatni, utasítani, összhangba hozni és ellenőrizni az ország területén működő mindkét nembeli 7—18 éves ifjúság nevelésével foglalkozó ifjúsági alakulatok munkáját. Ezek az egyesületek jövőben csak a Nevelési Hivatalt létesítő törvény alapján és a hivatal ellenőrzése alatt működhetnek. Minden magán kezdeményezésű alakulat, melynek célja az ifjúság hazafias, erkölcsi és testi nevelése, a Nevelési Hivatal törvényének rendelkezései alá tartozik. Ha az illető egyesületnek husznál több tagja van, úgy az köteles a Nevelési Hivatal programját végrehajtani. A husznál kevesebb tagot számláló alakulatok a saját tantervük szerint, de az említett hivatal ellenőrzése [mellett dolgozhatnak. A törvény életbeléptetése előtt létesített ifjúsági egyesületek a meglévő alapszabályok szerint folytathatják munkájukat, azonban kötelesek a Nevelési Hivatal munkatervét alapszabályaikba beilleszteni, így is a Nevelési Hivatal ellenőrzése alatt kell lenniük. A meglévő alakulatok 1935 július 23-ig feloszlítás terhe mellett kötelesek alapító okmányukat és a fent említett törvény rendelkezéseinek megfelelően átalakított alapszabályukat a Nevelési Hivatal titkárságának beiktatni.

Ujjonnan létesítendő sport-, turista- és kulturegyesületek jogiszemélyiséget csak a Nevelési Hivatal kedvező véleményezése alapján nyerhetnek.

A Nevelési Hivatal élén a „Legfőbb irányító tanács“ áll. Ennek tagjai a vallás- és közoktatásügyi, hadügyi miniszterek, a testnevelési főiskola igazgatója, a cserkészek és cserkészleányok képviselői, a sportszövetség elnöke és király Őfelsége által kinevezett két tag.

A legfőbb irányító tanács állapítja meg a szervezési és nevelési irányelveket.

Az ország területén lakó összes 7—18 év közötti mindkét nemű ifjak kötelező módon vesznek részt az „ország őrei“ (Straja țării) egyesületben, mely a fiu- és leány-cserkészek táboraiból, a Nevelési Hivatalt létesítő törvény

rendelkezései alapján létesített „Nagy Phalanx“-ból és a Nevelési Hivatal által elismert egyesületekből áll. Az „Ország őrei“ nevű alakulatok iskolák, faluk, városok és megyék szerint egységekbe szervezendők, melyek hasonlóak a cserkészlet szervezetével.

Minden iskola, állami vagy magán intézmény köteles megszervezni az ifjúság nevelésére az őrségi vagy cserkész alakulatokat.

A Nevelési Hivatal keretébe tartozó összes alakulatok vezetőit és parancsnokait az illető alakulatok szabályzata alapján nevezik ki. A kinevezéseket a Nevelési Hivatal erősíti meg. Az elismert alakulatok egységei kötelesek 30 ifjú mellett egy megerősített okleveles oktatót tartani. Oktató csak az lehet, aki az irányító központ által rendezett tanfolyamot elvégezte és az oklevél elnyerése után legalább egy évi gyakorlatot teljesített. Oktatói rangot kapnak a cserkész parancsnoki iskolát végzett egyének is. Az alakulatok munkáját, állami, magán vagy felekezeti iskolákban is a Nevelési Hivatal inspektorai őrzik ellen.

A Nevelési Hivatal alá tartozó egyesületekben a nevelés honpolgári, vallási, testi és technikai lesz. Az „Ország őrei“-nek irányítására és nevelésére évente legalább 30 összejövettel tartandó. Évente legalább 4 hosszabb időtartamu összejövettel (táborozás, kirándulás) rendezendő. Az örök lecke-napja zászlóüdvözléssel és imádkozással kezdődik és végződik.

Jelszó: „Hűség és munka az országért és királyért“. Himnusz: Porumbescu Cipariu: „Trei-colorari“.

Az iskolák növendékei közül a cserkészletben működő ifjak kiképzését a cserkész összejöveteleken végzik, míg a többi tanulók az „Ország őrei“ alakulatban nyernek kiképzést.

Az iskolák kötelesek a tanulóknak megengedni a cserkész-alakulatokban való részvételt. Kereskedelmi gyakorlatra, iparos tanoncnak csak azt lehet felvenni, aki igazolja, hogy évente legalább 30 őrségi összejöveteleken vett részt.

A Nevelési Hivatal anyagi szükségleteiről a minisztérium, a megyék és községek tartoznak gondoskodni.

Az „Ország őrei“-nek hivatalos ünnepe: június 8.

Azok az egyesületek, melyekről az inspektorok megállapítják, hogy az előírt munkatervet nem tartják be, a felsőbb irányító tanács által feloszlatandók.

A R. I. N. H. a fenti rendelkezések alapján működését már az egész ország területén megkezdte.

Magyar Ut.

A magyar református diákok Soli Deo Gloria Szövetségének kiadványa Budapest. A lapot a fiatal református intelligencia számára szerkesztik. Olvasói főleg főiskolások és egyetemi hallgatók, de napról-napra szélesebb kört hódít meg a magyarországi reformátusok között. Bizonyosága ennek maga a lap fejlődése. A munka megindulása kezdetén 1932 őszéig „Református diákmozgalom” volt a címe. Körülbelül 20 oldal terjedelemmel a lapnak ez a formája még egy táborban tartott a középiskolás diáktól az egyetemi hallgatókig mindenkit. 1932-re az ifjúsági munka kiszélesedett, a tábor megnőtt, szűkséggé vált külön lapot szerkeszteni a különböző életkorú és szellemi képességű tagok számára. Így lett a „Református diákmozgalomból” „Mi Utunk” a középiskolások és „Új Magyarország” a főiskolások számára. Ezt a címet a lap a tavaly nyáron eladta Milotay Istvánnak, helyette felvette a „Magyar Ut” nevet. A sok címváltozás általában gyanús dolog, de ennél a lapnál csak a lap életrealitását, az olvasók szaporodását, igényeik növekedését jelenti. Ez a fejlődés hű képe a keresztyén gondolat útja igazságának, annak, hogy Isten tényleg megáld minden igaz akardást. A lap legbensőbb tartalmában az indulástól kezdve nem változott, mert minden formájában az Isten igéjének hirdetése volt a főcél. Hatásában és hangjában azonban látunk fokozatokat.

Évről-évre erősödik a hangja és a hatása. A „Magyar Ut” már sokszor egészen forradalmi cikkeket hoz. Persze ez nem nehéz, mert a háború utáni Magyarországon minden és mindenki konzervatív és reakciódrius. De éppen azért dicsérni kell a szöveg merészségéért. Dicsérni a figyelemért, amellyel rajta tartja kezét a magyar test ültörén, kitartásáért, hogy fáradhatatlan lelkesedéssel tárja föl a magyar élet sebeit, nyavalyait, betegségeit és bűneit, hogy boncolás alá vetett a legtöbbször először olyan égető kérdéseket, mint az egyke, a földbirtok-reform, a cselédek sorsa, a magyar paraszt elkesztő lelki és testi nyomora stb. és megoldásról az evangélium örök üzenetét plántálja belé olvasói lelkébe. A lap szelleme tehát nem negatív, hanem inkább építő-kritikai. Itél ott, ahol az Isten Igéje itél és épít mindenütt az Isten Igéje erejével. Tiszta református szellem ez, amit nem szemetel be a néha felbukkanó egy-két revolvertárcsával sem, sem az, hogy mostanában mintha inkább a magyar kérdések felé fordult volna. A belső tennivalók megmutatása nem köti le egészen a figyelmét, hanem kitekint a határokon túlra is és koncepcióját teljessé és igazán nagygyá az egész magyarlakta Kárpát-medence szellemi megszervezése és bekapcsolása teszi. Sőt nem mulaszt el egy-egy irodalmi vagy társadalmi vonatkozású cikket hozni a

szomszéd népek, románok, csehek, jugoszlávok életéből sem tájékoztatásul az otthonélőknek és a közeledés gondolatának ápolása céljából.

A lap március óta Romániában is kapható. Ez a tény sem hozott semmi változást sem a lap hangja, sem szelleme tekintetében, mert a kisebbségi élet és a szomszéd népek megítélésében kezdettől fogva a valóság talaján állt. Ez megóvta a türelmetlenségtől, az ellenséges és hibávaló gyujtogatástól, a légvárak építésétől és a fellengős elragadtatástól, anélkül, hogy a lap érdekében elhallgatott vagy félretett volna bizonyos kérdéseket.

Kiadíltása izléses, a mai kornak megfelelő. Különösen tetszetősek a fametszetek, amelyeket Buday György, Gáborjáni Szabó Kálmán készítenek. A szerkesztők többnyire fiatal, de az evangélium lelkével áthatott emberek s így lapjuk hű tüköre a bennük lakozó és munkálkodó léleknek. Erdély fiatalsága őszinte örömmel olvassa ezt a lapot és szívből kívánja, hogy szavuk ne legyen „pusztába kidílt szó”, hanem legyen megtartó erő az életre mindenütt, ahol csak meghallják és megtartják.

KÁRÁSZ JÓZSEF.

Molnár Mária misszionáriusnő Budapesten. Molnár Mária, a Magyar Református Külmisziói Szövetség misszionáriusnője, aki hét évig hirdette az Isten igéjét a csendesóceáni Mánusz és Pitilu szigeteken, a napokban hosszabb szabadságra Budapestre érkezett. Szabadságideje alatt meg fogja látogatni a gyülekezeteket s vetítettképekkel kísért előadásban fog beszámolni érdekes munkájáról.

A japán közoktatásügyi minisztérium a napokban statisztikát tett közzé, amelyben az 1934. évi japán sajtóviszonyokkal foglalkozik. A statisztikai adatok szerint a japán sajtó bizonyos vonatkozásokban már az amerikai újságcsinálás méreteit is meghaladta és kiderül az adatokból az is, hogy Japánban olvassák a világon a legtöbb újságot. A statisztikai adatokból kiderül az is, hogy az ázsiai szigetországban hatvanötmillió ember olvas újságot, nemcsak napilapot, hanem folyóiratokat is. Japánban több, mint száz napilap jelenik meg, mintegy 550 hetilap és 6700 olyan illusztrált folyóirat, amelyik havonta háromszor jelenik meg. Érdekes, hogy a The Japan Times, amelyet Tokióban adnak ki angol nyelven, szintén igen nagy példányszámban lát napvilágot, olyan nagy példányszámban, amelyhez az amerikai mammut-vállalatok adatait sem lehet hozzámérni. A szigetországnak olyan kitűnő közlekedése van, hogy a napilapok még aznap ott vannak az ország legtávolabbi pontjain is, ami a hatalmas távolságokat tekintve, nem megvetendő teljesítmény. A statisztika végül néhány érdekes adatot közöl a japán lapok példányszámáról. Osakában két újság, az Osaka Majnihi és az Osaka Asahi külön-külön másfélmillió példányban jelennek meg, Tokióban pedig a Tokio Nisi Nisi és a Tokio Asahi elérik külön-külön az egymillió példányszámot. Igen nagy lapok még a Tokio Jomiuri 750 ezer és a konzervatív Jiji ötszáz ezer példányal.

Hozzászólások a „Nyílt levél“-hez.

Kovács István a „Kláltó Szó“ f. évi 6-ik számában Nyílt levélben kiáltó szót intéz a lelkészekhez és tanárokhöz, hogy egy, az anyaszentegyházunk jövődjét súlyosan érintő kérdést, i. e. a jövőbeni lelképásztornemzedék nevelődhetésének anyagi kérdését — saját maguk segítségének megoldani, megalakítván — ahogyan ő nevezi — „a theologiai hallgatók patronázs egyesületét“ s ennek keretében 120.000, esetleg 240.000 lelt nyújtván a kérdés megoldásához.

Mindnyájunk lelkét mély szomorúsággal tölti el, ha igazgatói évről jelentésben ilyeneket kell hallanunk vagy olvasnunk: ifjúságunk legnagyobb része súlyos, sokszor tanulmányait és munkáját megbénító anyagi gondok között élt; voltak, akik sokszor a mindennapi eledelt is csak igen kis mértékben tudták megszerezni, akiket ez a gond valósággal megbénított és képtelenné tett olyan lelkes és alapos munkára, aminőt tudtak volna nyújtani... — ... „hogy maga az ifjúság is átértézte nélkülözö testvérrel iránti köteleességét s vagy rendszeresen csoportonként, vagy esetről-esetre egyenként lemondottak ételadagjukról azok számára“... Mindnyájan érezzük, hogy egyenesen borzasztó dolog az, hogy az Intézet Tanári Kara, vagy Vizsgálató Bizottsága ne engedjen kollokviumra vagy vizsgára ifjakat — és sokszor éppen a legkomolyabb ifjak is beleeshetnek bajba —, mert nem tudják rendezni intézeti tartozásait. És éppen ezért, hiszem — nincs senki lelkészkarunkban, bármilyen súlyos viszonyok között vergődik is, aki vonakodnék az áldozathozataltól azokért, akik utánunk jöve és helyünket elfoglalva, az Ige fegyverével tovább vivják, hogy diadalra juttassák — a harcot. Azonban azt itt is nyíltan le kell szögezniem, hogy — véleményem szerint — ez a kérdés magának az egyetemességnek életbevágó kérdése s annak gyökeres megoldása elsősorban s főképpen magának a közegyháznak feladata és kötelessége. Mivel azonban nagyon szomorú tapasztalataink vannak, okultunk már az „egyetemes adó“ kútbaesésén és sok-sok más szomorú tényen a gyülekezeteket illetően, ma — úgy látom — egyelőre nincs más mód, mint az, hogy „a mi igen nagy szegénységünk növekedjék a jószívűség gazdagságávd“ s magunk mentünk a kérdés generális, egyetemes megoldásáig. Ezért Kovács István aa. „indítványának“ életre hívását és állandósítását sürögös szükségnek és már az 1935/36. évvel megvalósítandónak kell minősítenem.

Gyakorlati megoldását tekintve a dolognak — egyetemes dologról lévén szó — a centralizáció híve vagyok. A „patronázs egyesületnek“ kötelezett tagja lenne minden kongruus lelkész. Miután körülbelül sem ismerem azt az összeget, melynek előteremtése nyugodtabbá és zavartalanabbá tehetné a kérdés megoldását, a támogatást illetően az Erdélyi Ref. Egyházkerület lelkészeti részéről a jelenleg folyósított összkongrua legalább 2% -ra gondolok, ami — mivel a jelenleg folyósított kongrua évi összege 16,154.852 lelt tesz ki — kb. 300.000 — 320.000 lelt volna, melyhez jönne a Királyhágómelléki Egyházkerület lelkészeinek támogatása is arányosan; bár sejttem, hogy az így befolyó összeg sem elég a bajok gyökeres szándására. A minden kongruus lelkészti állást terhelő támogatás összege — mivel az egyházi vagyonbevallás alapján a lelkészek fizetése nagyjában „egyenlősített“ — nem a kongruából való % -os, hanem egy, minden lelkészre nézve egyforma, fix összegben állapítható meg és beszedése havonta, a kongruából való levonás útján történék meg. Ez a támogatási összeg, ha jól meggondoljuk, elenyésző csekélységet jelent az egyes életében, anyagi költségvetésében, mert pld. havi kb. 30—40 lelt nem mégszem mulhat és rem is mulik sem a lelkész, sem családja életheletősége, viszont az összevetődő summa az egyetemes célra nézve hatalmas támogatás egyfelől, másfelől a fiatalok taníttatása és elhelyezkedése gondjától is győltört lelkészek számára küzdelmekben megnyugvást ad, ha tudják, hogy van egy olyan állandó, biztos, folyton élő támogatás, mely az ő fia számára is meglesz, ha lelképásztorné pályára lép

s ott komolyan készül hivatása betöltésére, szent szolgálatra.

Helyénvalónak és szükségesnek tartandám azonban, hogy e kérdéssel minél rövidebb időn belül az Egyházmegyei Lelkészertervezetek is behatóbban és részleteiben foglalkoznának, valamint azt is, hogy megkeressék a megoldás arra nézve, hogy a közegyház, az élőgyülekezetek lélekszám szerinti megállapított összeggel járuljanak hozzá az úgy gyökeres és végleges rendezéséhez.

Nagy Ferenc,
esperes.

Nem ismerjük eléggé a Kovács István testvérünk által, aggódó szeretettel felvetett kérdést, de sejtjük miről van szó s mivel a „Nyílt levél“ elsősorban a lelképásztorokhoz és tanárokhöz szól, az előbbiek rendezéhez tartozva, elmondom a K. I.-énál nem kisebb aggodalommal telt szívem érzéseit. Mert itt röviden arról van szó, hogy szegénységgel és nyomorúsággal küzd egyházunk egyetlen főiskolája, a Theologia és az Alma Mater erőtelensége következtében nehéz és szinte megoldhatatlan kérdések támadnak a lelképásztorságra készülő ifjúság életében. Ezt a szomorú kérdést meg kell látnia egyházunk egész közvéleményének, mert erdélyi egyházunk eme sajtó sebének meggyógyítását nem lehet csupán a lelkészekről és tanárokról várni, bár legtöbbször mégis ők tehetnek.

Kovács I. elsősorban a jelenlegi, rendszeres szegényebb családokból származó theologus nemzedék nagy hátrálékainak elintézését szeretné látni a lelkesek és tanárok összefogása és rendszeressé tett adományai által, de vannak ott más bajok is. Szabad e egy Theológiát annyira a magára hagyni, hogy az bevételeiből csak a saját maga külső szükségleteit fedezhess, úgyahogy, máról-hólnapra éljen, de pl. a legszükségesebb külföldi theologiai művek, folyóiratok rendszeres beszerzésére ne legyen képes. Természetes, hogy a magára hagyott Theologia miatti akadályok fognak a lelkészek tudományos képzése elé is gőrdülni s a Theologia könyvnyen elveszti így azt az erejét is, hogy az egyház nagy kérdéseit megoldásában ennek segítségére állhasson. Milyen lehangozó volt pl. az a hűsvét táján kapott hír, hogy a tanári-kar néhány theologust a legdóci választástól tiltott el, a hátrálékok órlásivá nőt nagysága miatt. Igazán elszomorító és kétségbeesítő helyzet. Hát ne mehessen ezentul senki a Theológiára, ha tárcájában nincs készen az egész évre szóló intézeti díj? Hol van az a boldog régi idő, amikor csak egy rend ruha s a „szaggató tábbeli“ kellett, a többi az Alma Mater gondja volt?

De talán nem is lehet s nem is lesz ez másképpen addig, amíg a Theológiáról kikerültek annyira nem érzik szükségét az intézettel való kapcsolatban maradásnak. Nem mondhatja senki, hogy megfizette a diplomát s azontul semmi szüksége mindarra, ami az intézet kapuján belül maradt, mert amit ott nyert, azt megfizetni úgysem tudja. Minden perc késő a végzett theologusok, lelkészek, tanárok lelkileg az Alma Materhez való odakapcsolásra és ezt a munkát teljes erővel minél előbb be kell indítani. A lelki kapcsolat kétségtelenül megeremné az anyagi segítés erőforrásait is.

Most egy éve ezt, a lelkikapcsolat felvételét szolgálta az a nagyon áldott 10 éves találkozó, amelyre az 1924-ben végzettek jöttek össze. Tudtommal ez sem azelőtt, sem az idén nem történt meg még egyszer sem. Miért?

Add is, amíg szélesebb körben történne valami eredménnyel kecsegtető megmozdulás Theológiánk érdekében, ha kell szivesen letörjük „azt a darab fekete kenyereit“ igazán szűkösen meglévő mindennapi kenyereinkből. Olyanformán képzelem ennek a gyors segítségnyújtásnak gyakorlati kivételét, hogy az igazgatótanács szállítson fel minden lelképásztort és tanárt arra, jelent-

sék be: havi fizetésükből hány leiról tudnának Theologlónk javára lemondani. Ezt az összeget a központ levonná és minden hónapban átadná a Theologlónak. A segélyezés munkájánál mindenképen fenntartandónak vélem ezt az önkéntességet, hogy itt is érvényesüljön az Irás szava s amit adunk, az aszerint legyen kedves, amint kinek-kinek van... hite és bizodalma jobb időkben.

A. L.

A „Kiáltó Szó” 1935 június 1. számában megjelent „Nyílt levél”, amennyiben fedi a valóságot, kétségbejött képet fest a theologia és theológusok anyagi helyzetéről. Olvasása közben újra eszembe jutott theológus ifjúságunknak 1929-ben hozott határozata, mely szerint kötelezte magát minden theológus, hogy a theologiai ifjúság pénztárába évenként szegény theológusok felszólítására bizonyos összeget bektüld. E határozat tudomásom szerint — mind a mai napig határozat maradt. Bár ez esetben már e határozatnak valóra váltása se segít sokat, itt nagyobb összefogásra van szükség. Miután

papra elsősorban nem a lelkészeknek, hanem a híveknek van szüksége, így az egyház nem lelkészi tagjai sem maradhatnak ki ebből az összefogásból. Az egyháznak állami segélyt élvező tagjai egy kis jóakarattal még ma is tudnak 5–10 lejt ilyen célra áldozni, míg a világi tagjaink, egyházközségeink, egyh. egyesületeink közül is csak akad néhány, amelyek szívesen áldoznak havi 5–10 lejt erre a célra. Az összeget 5–10 lejtben állapítandó meg havonként, hogy az áldozatok korában ez ne legyen nagy áldozat s ami fontos, ne kényszerből, hanem jó szívből fakadjon. A theologia és theológus ifjúság havi 5–10 lejes megsegítését az egyházmegyéken keresztül kerületi határozattal kéne emelni azok lelkészi és nem lelkészi tagjai számára. Az összeg az egyházközségek pénztárába folya be, amelyek azt a theologia vezetőségével egyetértve, az arra rászorultaknak hosszabb lejáratú kölcsönképpen, olcsó hamat mellett kiadnának. E segélybizottság lenne felhatalmazva a kölcsön adott összeg behajtásával, indokolt esetben annak meghosszabbításával, stb.

Sass Kálmán.

„Noi”

A Cluji, jórészt még egyetemi hallgató román ifjúság társadalmi, politikai és irodalmi folyóirata. A lap megett áll a szabadon és öntudatosan gondolkozó egyetemi hallgatóság nagy része. Ép ezért lehetetlenség az eddigi lelkiismeretlen közömbösséggel menni el azok mellett, kik igen nagy lelkesedéssel és munkával készülnek „népük érdekeinek szolgálatára.”

A lap, illetve az egész mozgalom vezetője Tiberiu Rebreanu, a nagy román írónak, Liviu Rebreanunak testvéröccse.

Munkatársai, dacára annak, hogy a lap nagyon kihangsúlyozza, hogy a „fiatalság” nem az évek számától függ és hiv is mindenkit a „jövőt építő” munkára, mégis mind fiatal emberek.

Az egész lapnak határozott nemzeti politikai jellege van. Azonban a politika számukra egyáltalában nem a szó mai értelmében vett jobboldali pártérdekeket szolgáló tevékenységet jelenti, hanem a „nemzeti erők teljes kifejlesztését, új értékek megteremtésével, úgy kulturális, társadalmi, mint gazdasági téren”. A politika a nemzetért végzett munkát kell jelentse, ép azért az egyéni és pártérdekeket szolgáló mai politika helyett meg kell teremteni „a nemzeti realitásokból kiinduló és nem idegenből importált román politikát”. A román ifjúság ennek a „teremtő romanizmusnak” a szolgálatába kell hogy álljon. Gazdasági, társadalmi, erkölcsi megújulásra van szükség.

Gazdasági szempontból a román ipar és kereskedelem támogatása és ezáltal való kifejlesztése az első teendő. Ezt nem az „idegen” elem (elsősorban és nyíltan csak a zsidókról beszél) erőszakos háttérbeszorításával, hanem a románság szolidaritásának kifejlesztésével kell elérni. Szövetkezetekkel kell behálózni az egész országot, melyekkel az összes gazdasági erőket „a kenyeret adó nép” érdekében kell megszervezni.

Kulturális téren a nép kulturájának emelése, az analfabetizmus csökkentése, a nemzeti irodalom pártolása az első teendő.

Ezt a programot megvalósítani azonban csak egy új erkölcsi felfogással lehet. Eddig is hirdették ugyan ezt a programot, de megvalósítani belőle semmit sem tudtak. Nem, mert hiányzott az illetékesekből a nemzetért való áldozatkész szolgálat, melynek a helyét az „egyéni és idegen érdekek szolgálatára” töltötte ki.

A régi pártok és régi vezetők, hogyha 16 éven keresztül kizsákmányolták az „ő vérukból való népet”, ma hiába jönnek új jelszavakkal, beszédük csak demagógia marad (Vaida).

Az ifjúságra van szükség, melyik új gondolkozással, más erkölcsi alapokkal, munkával meg kell teremtsék az „Új Romániát”.

Ez lehet kb. az a program, melyet a lap, illetve mozgalom magáénak vall és melynek megvalósításán már eleitől kezdve dolgozik is.

Kitűnik minden egyes számából, hogy munkásai a népük szeretetétől áthatva, annak érdekeiért nemcsak beszéddel, hanem tettekkel is dolgoznak. Fanatikus hitük, vagy ön és népükbe vetett bizalmuk nem tart megvalósíthatatlannak semmit.

Ez nagyon szép és tiszteltreméltó is; azonban akkor, amikor a lap az erkölcsi megújulás és „reális nemzeti politika” mellett olyan bátran száll síkra, e fogalmak pontos és részletes meghatározását, különösen pedig, hogy mit jelentenek ezek a gyakorlatban (pl. „Teremtő romanizmus”, „Románok Romániája” stb.) és az itt élő más nemzetiségek szempontjából, a legtöbbször elhallgatja.

Egyedül a zsidókérdést érinti nyíltan, melyet mint a román korrupció és nyomorúság egyik okát elítéli, sőt harcot is hirdet ellene.

A szász és magyar kérdéssel egyáltalában nem foglalkozik.

Pedig talán az is a „román realitáshoz” tartozna, hogy Romániában vagy más nemzetiségű nép él; Erdélyben pedig a lakosságnak közel fele nem román (etnikai szempontból ?), épp ezért csak az „erkölcsi alap” és „nemzeti eszme” félremagyarázásával lehetne egy új igen óhajtott „román nemzeti politikát” megteremteni e fény figyelembevétel nélkül.

Épp azért e kérdésben való nyílt állásfoglalásig, nagyon gondolkozóba kell ejtsen az, hogy vajjon ezzel a „román újrászületéssel” és a nemzeti és erkölcsi eszmék félremagyarázásával nem-e egy erősebb és öntudatosabb ifjúság készül-e az Erdélyben lakó kisebbségek ellen irányuló harcba.

Mi szeretnők hinni, hogy munkájuk alapja tényleg a népük iránti szeretet s ezért az sohasem fajulhat el a más népek iránti gyűlöletté.

Tőkés József.

Külmisziói napokat tartanak a református gyülekezetek áldozócsütörtökön, illetve pünköst napján már évek óta. Az egyházkerületek püspökei körlevélben ajánlják a lelkipásztorok és gyülekezetek figyelmébe, hogy e két ünnep valamelyikén ünnepély és igehirdetés keretében emlékezzenek meg a pogánymiszióról. Az istentisztelet és az ünnepélyek perselypénzét a gyülekezetek a magyar református külmiszió munkájára fordítsák.

KOVÁCS DEZSŐ

a cluji kollegium nyug. tanára és volt igazgatója f. hó 17-én éjjel 69 éves korában hazatért az Urhoz. A cluji Kollegium volt életének legdrágább szerelme és annyira összeforrt neve e nagy múltú intézettel, hogy Kovács Dezsőt a Kollegium nélkül és a Kollegiumot Kovács Dezső nélkül már nem is tudtuk elképzelni. A Farkas-utca képéhez a Kovács Dezső alakja hozzátartozott, vagy amint lakásáról a Kollegiumba menet keresztül szelte azt, vagy amint gyors járásával végig vágatott, vagy amint csöndes léptekkel diákjával a templomba tartott. Élete java részét a Kollegiumban töltötte, tehát több, mint hatvan éven át, elemista tanuló korától koptatta naponként az iskola lépcsőit. Még mint egyetemi hallgató is ott lakott s amint egyetemi tanulmányait végezte, már 1891-ben a Kollegium szolgálatába állott. Mint tanár 43 éven át, ebből mint igazgató is 23 éven át szolgálta a Kollegiumot. Igazi vérbeli nevelő volt. Nagyon szerette a gyermeket s egész életén át több mint 25.000 gyermeknek a sorsát annyira a szíven viselte, mintha a sajátja lett volna.

Kovács Dezső amilyen jó nevelő volt, épen olyan kiváló író-művész volt. Amit írt, vagy amit felolvasott, abban benne volt egész egyénisége. Kedves, jó humorú, derült lélek volt, tele valami nemes bohémiával. És ez a boldog derű és nemes bohémia valami megragadó módon csillogott minden írásában. Nagyon egyszerűen írt, amilyen egyszerű ő maga volt s mégis ez a stílusbeli egyszerűség csodálatosan zengett és muzsikált. Egyetlen mozdulattal, egyetlen mondattal az emberi lélek valamennyi hurját tudta megzendíteni.

De volt valami még benne, aminek minden nyilatkozatában kifejezést tudott adni. Az életben ugyanis az emberek, irányok, pártok között folyó harcokat, a különböző felfogások között felmerült vitákat nem tudta soha olyan komolyan venni, amint azt elvárták volna tőle, de viszont valamely nagy ügyért, legyen az nemzeti, vagy általános emberi, vagy művelődési, iskolai, vagy egyházi ügy úgy tudott emésztődni, hogy vértett bele a lelke és nagy szürke szeme csak úgy csillogott a ráborult könnyfátyoltól.

Írásai a magyar irodalomnak marandóbecsű alkotásai. Bár tudott volna többet írni, hogy hagyott volna még többet hátra derült, boldog lelkéből. Legyen áldott emlékezte!

Ts.

H I R E I N K

Előfizetési felhívás.

Bodor János, előbb zágoni, majd szászvárosi (most már nyugalmazott) lelkész testvérünk páratlan lelkiismeretességgel összegyűjtötte és „Utam a csernátoni mesteri parochiáról a zágoni papi parochiára“ címen sajtó alá rendezte lankadatlan szeretetben és magát odaadó áldozatokban eléggé életének drága emlékeit.

Benne korrajzszerű eleven hűséggel egy elveszett világot támaszt az olvasó elé. Szíve szeretetében megfűrésztve élemednek meg poraiból a mult század második felének *székely falusi iskolája, a Székely Mikó-és Bethlen-kollegiumok*, — az egyházak életének immár nagyrészt feledésbe ment olyan jelenségei, melyek az okmányok alapján írott és írható történelemben fel nem találhatóak. Tartalmuk tehát túlnő a személyes emlékek szűk korlátain, históriává mélyül, kulturtörténeti értékek rejtőznek sorai között, miért is egyházi közérdek megörökítésük, hogy beszédes adatai el ne kallódjanak, hanem az ifjúság lelkében a mult szentelt hagyományával világosságot gyűjtsanak. De emellett az egyéni átélés közvetlenségében fogant előadás meleg derűjével átszótt írás a szívekhez férközik, a régi, boldog idők sugárzó verőfényét plántálja enyhüléstül a jelen kietlenébe. Éppen ezért olvasása valóságos üdítő vigasztalás a mai lélekemésztő időkben.

E kettős megfontolás érlelte meg a Bethlen-főtanoda és a Székely Mikó-kollegium Előljáráóságában azt az elhatározást, hogy az érdekes és értékes emlékiratot sokaknak épülésére és szívük melegítésére a lehető legrövidebb idő alatt közrebocsátják, bizton számítván arra, hogy a két intézet vendiákjai, testvérintézetek, a theologiai fakultás és az egyházi vezetőség támogatásával, a nehéz idők dacára, annyi előjegyzést gyűjtenek, mely nemes célunk megvalósítását lehetővé teszi.

A két kötetbe osztott munka mintegy 700 oldal terjedelmű, de árát a súlyos viszonyokra való tekintettel lehető méltányosan, mindössze 150 leiben szabtuk meg. Az első kétszáz példányt számozottan, az érdeemes szerző aláírásával ellátva, tisztelői számára 200 leiert hozzuk forgalomba.

Lelkész- és tanár-testvéreinket, valamint az illusztris szerző minden tisztelőjét bizalommal kérjük, hogy a jó munkában előfizetők szorgos gyűjtésével álljanak mellénk.

A Bethlen-Főtanoda és a Székely Mikó-Kollegium Előljáráóságá nevében:

Aiud—Sfântu-Gheorghe, 1935 június 1-én.

Dr. Musnai László, Csutak Vilmos
rektorprofesszorok.

Presbiteri konferencia a Szamos mentén. Május 26-án a Nagy-Szamos alsó folyása mellett fekvő református gyülekezetek presbiteri Mihăești-ben (Csicsómihályfalva) tartották meg szokásos évi konferenciájukat. Ünnepe volt ennek a kis gyülekezetnek, amely ezzel az alkalommal szentelte fel Szilágyi János lelkész

vezetésével, nagy áldozatok árán felépített Kálvin Házát, amelyet iskolának szánt, ha ugyan sikerül az iskola megnyitását kieszközölni. — Mintegy 80 presbiteren kívül, akik tiz faluból gyűltek össze, ott volt gróf Bethlen Béla főgondnok is, a lelkészek pedig Lőrincz János esperes vezetése alatt jelentek meg szép számmal. A konferencia programja az egész napot betöltötte. A délelőtti istentiszteleten Cseterky János Fizeşul-Gherlei-i lelkész predikált, aki a Lélek által való megszervezettséget hangsúlyozta. Ezután következett a tulajdonképeni presbiteri konferencia, amelyen Tunyogi Cs. András Unguraş i lelkész tartott bevezető előadást, kifejtve, hogy mit jelent a presbyter számára magyar, református és presbiter volta. Az egyszerű falusi presbyterek meglepő készséggel szólottak hozzá a súlyos kérdésekhez, reámutatva arra a nagy veszélyre, amelyet a vegyes lakosságú területen való élet az egyháza nézve jelent. Ugyanebben az időben egy református orvos a Nőszövetségnek tartott egészségügyi előadást. Délután történt meg a Kálvin-Ház felszentelése, amelyet Kiss János Cireşvaia-i lelkész végzett, hangsúlyozva, hogy csak a Krisztusban vetett alapon maradhat meg a gyülekezet. Az összegyűlteket részben a Módi-család, részben pedig a helyi presbyterek látták vendégül. Ezek a konferenciák, amelyeket Lőrincz János esperessége óta e vidéken évenként tartanak, nagyban hozzájárulnak az itt élő reformátusság öntudatának a felébredéséhez.

„Szovjet-írók nyíltan csodálkoztak az Egyesült-Államok polgárainak az orosz vallási viszonyokról való vaskos tudatlanságán. Hiszen még a Szervezett Istentelenek Társasága is, amely a Lenin jelszava alapján „a vallás a nép ópiuma” leküzdésében olyan fáradhatatlan — elismeri, hogy Moszkva 413 temploma 80 százalékban ma is a vallás szolgálatában áll; hogy a földművelő vidékek templomainak csupán 2 százalékát alakították át más célokra; hogy a vallásellenes mozgalom ifjúság közötti hódításai ellenére is, a fiatal földművesek legalább felerészben egyházi áldással kelnek egybe. Igaz, hogy egyházi emberek nem szavazhatnak és szovjet hivatalt nem nyerhetnek. Igaz, hogy csak a hívőkre támaszkodhatnak, holott a cári kormány rendszeresen évi 25 millió dollárt adott az egyháznak. Igaz, hogy a Kommunista Párt minden tagja — a lakosságnak 2-5 százaléka — kipróbált istentagadó. Azonban a Szovjet-alkotmány, amelyet Litvinov elvtárs idézett Roosewelt elnöknek, ma is teljes érvényben van és bárki tanulmányozhatja, aki Oroszországot a vallás elnyomásával gyanúsítja.” Tovább idézzük Litvinov: Zsidó, de istentagadó c. művéből még a szovjet-törvényeket:

„Mindenki vallhatja bármelyik vallást, vagy egyiket sem. Minden olyan korlátozás, ami bár-

mely vallásnak a gyakorlására, vagy megtagadására vonatkozott, érvénytelen.” (1918 január 23-iki rendlet, 3. pont.)

„A vallás szabad gyakorlása biztosítva van mindaddig, amíg a közrenddel össze nem ütközik.” (1918 jan. 23-iki rend., 5. p.)

„Az iskola az egyháztól elkülönítendő. Tilos a vallástanítás minden állami és magániskolában, ahol általános tanrend van. Vallástanítás csak magánúton történhetik.” (1918 jan. 23-iki rend., 9. p.)

„Bármely vallási közösség tagjai vallási szükségleteikre, kizárólag istentiszteleti és szertartási használatra, a járási vagy megyei végrehajtó bizottságtól, vagy városi előljárástól, szerződés alapján ingyen élvezhetnek megfelelő épületeket.” (1929. ápr. 8-iki rend., 10. p.)

„Vallási közösségek tagjai vagy vallásos egyesületek saját körükben csakis saját tagjaiktól és csakis istentiszteleti helyiség, felszerelés, papok és végrehajtó testületek fenntartására önkéntes adományokat és tagdíjakat gyűjthetnek úgy az istentiszteleti helyiségben, mint azon kívül. A vallási közösség javára való kényszerű hozzájárulás törvény alapján büntetendő. (1929 ápr. 8-iki rend., 54. p.)

Ugyanezeket a jogokat élvezik Oroszországban a német honpolgárok az 1925 okt. 12-iki orosz-német szerződés alapján: „A szerződő felek polgárainak joguk van istentiszteleteket tartani templomokban, házakban, vagy más bérelt épületekben, az ország törvényei szerint, saját anyanyelvükön, vagy bármely más, a vallásukban használatos nyelven. Halottaikat saját szertartásaik szerint, saját temetőikben temethetik az illetékes hatóságok engedélyével, alkalmazkodva a rendőrségnek az épületekre és közegészségre vonatkozó szabályaihoz.”

Az augusztus 2—7. napjain tartandó budapesti C. E. világkonferencia alkalmából a bostoni főhadiszállás közelebről egy körlevelet bocsátott ki, amelyben a mozgalomra vonatkozólag az alábbi érdekes hírek olvashatók:

Latviában f. hóban teszik le az alapkövét egy C. E. szövetségháznak és ifjúsági otthonnak.

A Filippini szigetek C. E. Szövetsége Nemzeti Uniója (158 népszövetség) április 23—26-án Iaroban, Iliolo tartotta második kétévenkénti konferenciáját.

Iránban egy 200 tagú C. E. szövetség Kermanshabban nyolcadik éve végez áldott munkát.

A C. E. világszövetség indiai külmisszionáriusa, Mrs. Abbey egy évi szabadság után nejevel jövő hónapban indul vissza missziói területére, útbajtva a budapesti C. E. Világkonferenciát, szeptemberre érkezik Indiába, Bangalorba.

Hondurasban, Közép-Amerikában öt igen tevékeny szövetség végez áldott evangelizáló munkát az ifjúság között.

Irland 12 kerületi unióban 267 ifjúsági, 128 kisdíák és 38 serdülő szövetséget számlál.

Dél-Afrikában a hollandi C. E. Unio 385 ifjúsági és felnőtt, 850 serdülő és 5 missziói szövetséget számlál. A német alföldi egyházi zsinat két utazó evangelistát alkalmazott a délafrikai területre s mindkettő C. E. zövevényes.

Kínában jelenleg 1007 szövetség van állandóan emelkedő bevétellel. A belföldi adakozások összege a tavaly 770 dollár volt.

Újzeelandban, hol 1924-ben 13 szövetség volt 250 taggal, ma több mint 300 C. E. szövetség van 8000 taggal.

Franciaországban 30 C. E. szövetség 500 taggal működik a mindkét nembeli ifjúságból.

Finnország 27 C. E. szövetség több mint 1000 taggal „Nuorten Todistus” című folyóiratot ad ki és egy 3000 embert befogadó evangelizáló sátorban végez missziói munkát.

Az áttérések és kitérések ügyében az erd. egyházkerület Igazgatótanácsa körlevelet adott ki, melyben a pontos statisztika készítésén kívül javaslatot kér az egyházmegyéktől a további kitérések csökkentésére és megakadályozására.

A jövő tanévi tanítói áthelyezések ügyében az illetékeseknek legkésőbb július 10-ig kérelmet kell beadniuk iskolaszéki elnökük útján esperesükhöz. Ugyanaddig kérheti a presbiterium is egyes tanerők áthelyezését. A kérelmek presbiteriumi határozattal történnek és az áthelyeztetés részletes indokait is tartalmaznia kell.

AZ IGAZGATÓTANÁCS nyári szünete július 15 és augusztus 15 között van, amely idő alatt csak inspekciós szolgálat lesz, csak halasztást nem tűrő ügyekben fog intézkedés történni és a személyes fogadások szünetelnek.

Egyházkerületi közgyűlése lesz az erdélyi kerületnek folyó év novemberében.

Theologiai magántanári vizsgálatot tettek június 21-én Nagy József devai lelkész a gyakorlati theológiából, Tunyogi Cs. András bálványosváraljai lelkész az ószövetségi tudományokból.

Évzáróünnepély a református theológiai június 16-án, a kollégiumban június 23-án, a leánygimnáziumban június 25-én volt. Isten kegyelme ezen a nehéz esztendőn is átszolgáltatta intézeteinket: a tanárokat és a növendékeket. Az évvégi vizsgaeredmények mindenütt azt mutatják, hogy iskoláink élnek és élni akarnak. Isten után biztosan reméljük, hogy élni is fognak!

Külföldön nyomtatott tankönyvet a jövő esztendőőtől kezdve egyetlen iskola sem használhat, sőt az ilyenek engedélyezését sem kérheti.

Dósa György falujában, Makfalván, a község közepén egy öreg, kastélyszerű épület emelkedik. Bejárata felett márványtábla, a következő felirással: „Adták a székelyek Wesselényinek hazafiságáért, szenteli a hazafiság kifejtéséért a székely nemzetnek Wesselényi.” A márványtábla felső négy sorát egy újabb tábla fedi be, melyen ez áll: „Școala primară de Ștat.” A két tábla és felirat története a következő.

A márványtábláról:
1835-ben, a marosvásárhelyi rendi diétán, amelyen a haladók csoportja, élén Wesselényi Miklóssal, a reformátusokat sürgette, megvonták a szót Wesselényitől azon a címen, hogy nem megyei birtokos. Erre Makfalvának, Dósa György szülőfalujának egyik birtokosa, Albert

András, egy telket adományozott Wesselényinek, miáltal nem lehetett többé Wesselényit elűzni a szólás jogától. E nemes székely gesztust Wesselényi nyomban egy 6000 forintos alapítvánnyal viszonzta, melynek az volt a rendeltetése, hogy a Wesselényinek adományozott telken egy magyar iskola épüljön. Az alapítványt az erdélyi református egyház kezelte, amely azt 2000 forinttal töltötte meg, a makfalvi református hívek pedig az adományozott telken közmunkával tágas, szép iskolaépületet emeltek a község határában levő régi Zápolyavár romjainak köveiből.

A tanítót mindenkor közvetlenül az erdélyi református püspök nevezi ki az iskolához. Hivatásának, az alapítók nemes intenciójához híven, meg is felelt egy évszázadon át a makfalvi reformátusoknak ez a történelmi emlékü iskolája.

A másik tábla története ez:

Évekkel ezelőtt a román óvoda céljaira a Wesselényi-iskola átengedett egy tantermet. Múlt év őszén a helybeli csudóörörmester megjelent az épületben és lefoglalta az állami iskola részére egy tanterem és tanítói lakás kivételével az egész épületet, melyben ma az állam nyelvén folyik az oktatás.

A községben 250 tanköteles magyar gyermek van. Ebből csupán 150 járhat a felekezeti magyar iskolába, mert ennek részére nem engedélyeztek többet három tanteremnél. A többi száz gyermek így az állami román tannyelvű iskolát kell látogassa, melynek céljaira történt a Wesselényi-iskola tantermeinek a lefoglalása.

Mindannyian ösmerünk

olyan idős embertársakat, akik öregségük súlyos terhe alatt még az önállóság nehézségeivel is küzdenek. Szeretetházakban a vagyontalanok helyét foglalják el, kórházakban sem veszik fel őket. Ilyen embertársaink számára óhajtott nyugodt otthont és lelki- testi gondozást nyújtani a Bethánia-Egylet fiókegyleteként működő Virágszövetség, amely erre a célra virágajándékok (koszorúk, csokrok, dísznövények) részben vagy egészben történő megváltásra szólítja fel a társadalmat. Az így nyert szeretetadományokról (összeg megnevezése nélkül) értesíti azokat, akiknek címét az adományozó megküldi. A kegyelet és figyelem jöleső érzése értékesebbé válik attól a tudattól hogy hervadásra ítélt virágok egy része helyett, öregeket istápoló, életek alkonyát feldeleitő Virágotthonokat létesíthet a megértő szeretet.

Budai kis otthonunk megtelt már vegyesfelekezeti keresztyén nőekkel: nagy szükség lenne nagyobb otthonra. Pártoljuk a Virágszövetség törekvését. Budapest, XI., Társ-utca 6. szám.

Szerkesztői üzenetek.

Czirják János, Sibiu. Dr. Trócsányi Dezső pápai református theologia akadémia rendes tanára a filozófiai-pedagógiai tanszéken. Címe tehát Pápa, Református Kollégium. — Különben a múlt év végén jelent meg egy nagybecsű munkája „Bölcsészeti bevezetés” c. alatt.

Többeknek. Több cikk vár szerkesztőségünkben közlésre. Iróiktól türelmet kérünk, míg sorra tudjuk azokat venni.

Szerkesztésért felelős: DR. TAVASZY SÁNDOR.

C. GRAFICA KÖNYVNYOMDA, CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 38.